

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a členiek senátu JUDr. Evy Hudobovej a Mgr. Ľubomíry Kúdelovej v právnej veci žalobcu: **M.V.**, **K.X.**, **P.**, zast. **A.P.**, advokátka, **M.X.**, **P.**, proti žalovanému: **T.D.**, **J.X.**, **Š.**, zast. JUDr. **J.I.**, advokát, **F.X.**, **N.Z.**, o zaplatenie **78 929,30 Sk s prísl.**, o mimoriadnom dovolaní Generálneho prokurátora SR proti rozsudku Okresného súdu v Nových Zámkoch č.k. 15 Cb 144/2004-35 zo dňa 11. mája 2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 15 Cob 189/2005-52 zo dňa 30. novembra 2005, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 15 Cob 189/2005-52 zo dňa 30. novembra 2005 a rozsudok Okresného súdu v Nových Zámkoch č.k. 15 Cb 144/2004-35 zo dňa 11. mája 2005 **z r u š u j e** a **v e c v r a c i a** Okresnému súdu v Nových Zámkoch na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Nových Zámkoch rozsudkom č.k. 15 Cb 144/2004-35 zo dňa 11. mája 2005 žalobu zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému 15 184.- Sk titulom náhrady trov konania do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet

právneho zástupcu žalovaného. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal zaplata 78 929,30 Sk s 12% úrokmi z omeškania zo sumy 60 117,10 Sk od 31.10.2003 a zo sumy 18 812,20 Sk od 16.11.2003 v oboch prípadoch do zaplata a to z dôvodu úhrady faktúr č. 7/03 a č.8/O3, ktorými vyúčtoval žalovanému cenu vykonaných prác. Prvostupňový súd konštatoval, že nebola preukázaná existencia záväzkového zmluvného právneho vzťahu - zmluvy o dielo, z ktorého by žalovanému takáto povinnosť - zaplatiť cenu vykonaného diela voči žalobcovi vplynula. Žalobca dostatočným spôsobom nepreukázal, že by medzi nimi bola uzavretá zmluva o dielo. Súd skúmal aj tú skutočnosť, či žalovanému nevzniklo bezdôvodné obohatenie. Okresný súd nezistil skutočnosť, z ktorej by bolo zrejmé, že žalovanému bezdôvodné obohatenie vzniklo, nakoľko zo samotných výpovedí účastníkov mal preukázané, že na účet žalovaného bola z obchodnej spoločnosti C., s.r.o. uhradená len záloha, ktorú žalovaný riadne rozdelil ostatným spolupracovníkom, teda aj žalobcovi. Ďalšie peniaze za vykonané práce obchodná spoločnosť C., s.r.o. žalovanému neuhradila. Nakoľko v prejednávanej veci súd nezistil žiadnu právnu skutočnosť, na základe ktorej by záväzok žalovaného uplatnený žalobou vznikol, žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie žalobca a navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací, rozsudkom č.k. 15 Cob 189/2005-52 zo dňa 30. novembra 2005 napadnutý rozsudok Okresného súdu v Nových Zámkoch potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa o tom, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne svojho tvrdenia o existencii zmluvy o dielo, ktorú mal ako zhotoviteľ uzavrieť so žalovaným ako objednávateľom. Odvolací súd považoval za správny i ten záver súdu prvého stupňa, podľa ktorého žalobcovi voči žalovanému nevznikol ani nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalobca totiž neprodukoval žiaden taký dôkaz, podľa ktorého by bol žalovaný od obchodnej spoločnosti C., s.r.o. obdržal peňažné plnenie za práce vykonané žalovaným na stavbe Č., nad rámec zálohy, ktorú žalovaný rozdelil medzi seba, svedkov a žalobcu.

Proti obidvom rozsudkom podal na podnet žalobcu mimoriadne dovolanie Generálny prokurátor SR v zákonnej lehote podaním zo dňa 5. marca 2007 a navrhol tieto

rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu v Nových Zámkoch na ďalšie konanie. Podľa jeho názoru rozsudkami súdov oboch stupňov bol porušený zákon. Zo súdneho spisu je zrejmé, že objednávkou zo dňa 20. júla 2003 si objednala obchodná spoločnosť C., s.r.o. u žalovaného montáž potrubných rozvodov a technologických aparátov na Č. s tým, že cena predmetu diela predstavovala 650 000.- Kč a predmet diela mal byť ukončený do 15.10.2003. Súčasne v objednávke bola dohodnutá aj výška zálohových platieb v prospech žalovaného. Akceptáciou tejto objednávky došlo medzi žalovaným a objednávatelom k uzavretiu zmluvy o dielo. V priebehu konania nebolo preukázané uzavretie jednotlivých zmlúv o dielo medzi obchodnou spoločnosťou C., s.r.o. a žalobcom, ktorý realizoval predmet diela v prospech obchodnej spoločnosti C., s.r.o. Z vykonaných dôkazov vyplýva a tú skutočnosť žalovaný nepoprel, že žalobca vykonal práce na predmete diela, pričom išlo o práce súvisiace so zmluvným vzťahom medzi žalovaným a obchodnou spoločnosťou C.. Na základe uvedeného možno dospieť k záveru, že medzi žalobcom a žalovaným došlo konkludentnou formou k uzavretiu zmluvy o dielo v zmysle ust. § 536 a nasl. Obchodného zákonníka, predmetom ktorej boli jednotlivé práce, a to zámočnícko-potrúbárske, v období mesiacov august - október 2003. Tomuto svedčí aj skutočnosť, že žalobca vystavil za tieto vykonané práce pre žalovaného faktúry č. 7/O3 a č.8/O3 s označením odberateľa, ktorým bol žalovaný. Z týchto faktúr prijatých žalovaným možno vyvodiť záver, že medzi účastníkmi došlo k dohode o podstatnej náležitosti zmluvy o dielo a tou je cena, tak ako to tvrdí žalobca, že cena hodinovej práce bola dohodnutá na 160.- Sk. Zmluva o dielo pre svoju platnosť nevyžaduje písomnú formu a možno ju uzavrieť aj vyššie uvedeným spôsobom. Žalovaný v konaní uviedol, že v období vykonávania prác z časti aj žalobcom, prijal od obchodnej spoločnosti C., s.r.o. zálohovú platbu, ktorú prerozdelením medzi jednotlivých subdodávateľov konkrétnych prác. Taktiež žalovaný sa domáhal na príslušnom súde v Českej republike zaplatať cenu diela od objednávatel'a C., s.r.o. a vo výpovedi uviedol (č. 1. 29), že v predmetnej žalobe je zahrnuté aj plnenie, ktorého sa domáha žalobca a v prípade úspešnosti v spore mu tieto riadne vyplatí. Bez existencie záväzkového právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným by nebol dôvod na vyššie uvedený postup žalobcu a fakticky došlo k uznaniu existencie záväzku voči žalobcovi. Z uvedeného vyplýva, že žalobca nebol s obchodnou spoločnosťou C., s.r.o. v žiadnom právnom vzťahu, práce vykonal v prospech žalovaného ako subdodávku a vzniklo mu právo voči žalovanému

domáhať sa zaplataenia ceny diela v zmysle ust. § 546 ods. 1 Obchodného zákonníka. Súd oboch stupňov rozhodli na základe dostatočne zisteného skutkového stavu, avšak vyvodili z neho nesprávny právny záver, teda rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm c/ O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 3 O.s.p.) prejednal mimoriadne dovolanie podľa ust. § 242 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 243i ods. 2 O.s.p. ako podané v zákonnej lehote podľa ust. § 243g O.s.p. a zistil, že dovolanie je dôvodné.

V danom prípade Generálny prokurátor SR podal mimoriadne dovolanie s poukázaním na ust. § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p. tým, že rozhodnutia spočívali v nesprávnom právnom posúdení veci.

Predmetom dovolacieho konania je posúdiť, či rozhodnutia prvostupňového a odvolacieho súdu spočívali na nesprávnom právnom posúdení veci.

Podľa ust. § 536 ods. 1 Obchodného zákonníka zmluvou o dielo sa zaväzuje zhotoviteľ vykonať určité dielo a objednávateľ sa zaväzuje zaplatiť cenu za jeho vykonanie.

Podľa ust. § 536 ods. 3 Obchodného zákonníka cena musí byť v zmluve dohodnutá alebo v nej musí byť aspoň určený spôsob jej určenia, ibaže strany v zmluve prejavia vôľu uzavrieť zmluvu aj bez tohto určenia.

Podľa ust. § 538 Obchodného zákonníka zhotoviteľ diela môže poveriť jeho vykonaním inú osobu, ak zo zmluvy alebo z povahy diela nevyplýva nič iné. Pri vykonávaní diela inou osobou má zhotoviteľ zodpovednosť, akoby dielo vykonával sám.

Podľa § 546 ods. 1 Obchodného zákonníka objednávateľ je povinný zaplatiť zhotoviteľovi cenu v čase dojednanom v zmluve. Pokiaľ zo zmluvy alebo z tohto zákona nevyplýva niečo iné, vzniká nárok na cenu vykonaním diela.

Zmluva o dielo je konsenzuálna zmluva, ktorá zakladá synalagmatický vzťah. Na jej platnosť zákon nevyžaduje písomnú formu. Obchodný zákonník vychádza zo zásady zmluvnej voľnosti. Podstatnými náležitosťami zmluvy o dielo sú určenie zmluvných

strán, určenie diela a určenie záväzku objednávateľa zaplatiť cenu diela za vykonanie diela. Odplatnosť je pojmovým znakom zmluvy o dielo a jej podstatnou náležitosťou. Základnou povinnosťou zhotoviteľa je povinnosť vykonať dielo. Zhotoviteľ nemusí vykonať dielo vždy sám. Vykonaním diela alebo jeho časti môže poveriť aj tretiu osobu, t.j. osobu, ktorá nie je v zmluvnom vzťahu k objednávateľovi diela. Použitie inej osoby na vykonanie diela nezavahuje zhotoviteľa priamej zodpovednosti objednávateľovi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že obchodná spoločnosť C., s.r.o. objednávkou zo dňa 20.7.2003 si objednala u žalovaného výrobu a montáž potrubných rozvodov a technologických aparátov s miestom plnenia Č., za podmienok uvedených v objednávke s termínom nástupu pondelok 20.7.2003 a predpokladaným termínom dokončenia diela 15.10.2003. Pevná cena kompletného diela bola určená na 650 000.- Kč. Žalovaný v súlade s ust. § 538 Obchodného zákonníka poveril vykonávaním určitých prác na Č. na základe ústnej dohody žalobcu, ktorý tieto práce aj vykonal. Žalovaný pred Okresným súdom v Nových Zámkoch tieto skutočnosti potvrdil a podľa zápisnice z pojednávania konaného dňa 4.5.2005 uviedol, že podal voči obchodnej spoločnosti C., s.r.o. žalobu a povedal žalobcovi a ostatným, že ak tieto peniaze za vykonané dielo dostane, tak ich vyplatí, pretože nemá záujem nikoho ukracovať o to čo im patrí. Potvrdil, že v sume, ktorej zaplata sa žalobou v ČR domáha od obchodnej spoločnosti C., s.r.o. je zahrnutá aj suma, ktorej sa žalobca domáha predmetnou žalobou. V prípade, že tieto peniaze od spoločnosti C., s.r.o. vymôže, riadne ich vyplatí žalobcovi a ostatným. Žalovaný nepoprel, že žalobca vykonal zámočnícko potrebné práce ako subdodávateľ na diele Č., ktoré žalovanému vyfakturoval faktúrou č. 07/03 zo dňa 3.10.2003, spl.dňa 30.10.2003 v sume 47 040.- Kč a f.č. 08/03 zo dňa 14.10.2003, spl. dňa 15.11.2003 v sume 14 720.- Kč. Taktiež na pojednávaní konanom dňa 4.5.2005 pred okresným súdom potvrdil, že predmetné faktúry prevzal za účelom odovzdania faktúr obchodnej spoločnosti C., s.r.o. a taktiež potvrdil, že žalobca a ostatní nemali uzavretú zmluvu so spoločnosťou C., s.r.o.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že medzi sporovými stranami došlo konkludentnou formou k uzavretiu zmluvy o dielo v zmysle ust. § 536 a nasl. Obchodného zákonníka, predmetom ktorej boli zámočnícko-potrubárske práce, ktoré žalobca vykonal na Č. a vyfakturoval predmetnými faktúrami č 07/03 zo dňa 3.10.2003 a f.č.

O8/O3 zo dňa 14.10.2003. Žalovanému preto podľa ust. § 546 vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi cenu diela. Vzhľadom na iný právny názor prvostupňový ako aj odvolací súd neskúmal oprávnenosť fakturovanej výšky ceny vykonaného diela.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa ust. § 243b ods. 2 O.s.p. zrušil rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 15 Cob 189/2005-52 zo dňa 30. novembra 2005, ako aj rozsudok Okresného súdu v Nových Zámkoch č.k. 15 Cb 144/2004-35 zo dňa 11. mája 2005 a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom bude jeho úlohou zistiť, aká cena bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá. V prípade, ak medzi sporovými stranami bude cena vykonaného diela sporná, bude objednávateľ (žalovaný) povinný zaplatiť žalobcovi cenu, ktorá sa obvykle platí za porovnateľné dielo v čase uzavretia zmluvy za obdobných obchodných podmienok, teda tzv. cenu obvyklú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 12. februára 2008

JUDr. Jana Zemaniková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: